

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

ул. „Цар Калоян” № 1-а, 1000 София, тел. 986-21-67, 987-55-13,
[e-mail:arch@vas.bg](mailto:arch@vas.bg)

Изх. № 787

Дата: 14.09.2026 г.

ДО
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
КЪМ 52-РОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
52_kpv@parliament.bg

КОПИЕ:
ДО
КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
КЪМ 52-РОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
52_kbf@parliament.bg

СТ А Н О В И Щ Е

ОТ
ВИШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ,
представяван от председателя –
адв. Стефан Марчев

ОТНОСНО:
Законопроект за допълнение на Закона за
търговския регистър и регистъра на
юридическите лица с нестопанска цел,
със сигнатура 52-654-01-129 от 08.09.2026 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ПРАВНИ ВЪПРОСИ,

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

На 8 септември 2026 г. в Народното събрание на Република България от група народни представители е внесен Законопроект за изменение и допълнение на Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел със сигн. № 52-654-01-129 (по-долу за краткост само „Законопроекта“).

На основание чл. 122, ал. 1, т. 11 от Закона за адвокатурата, Висшият адвокатски съвет изразява следното становище по законопроекта, което Ви молим да имате предвид в хода на законодателната процедура:

1. Висшият адвокатски съвет приветства предприетите действия за инициране на законодателни промени, насочени към преодоляване на възникналите практически затруднения в производствата по вписване, заличаване и обявяване на актове в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел. Натрупаните през последните месеци съществени забавяния и процесуални затруднения в производствата пред Агенцията по вписванията достигнаха до етап, в който не са само технически или организационни, а засягат пряко търговския оборот, правната сигурност и предвидимостта на бизнес средата в България.

2. За трайно решаване на тези проблеми, обаче, абсолютно необходимо е да се реши и въпросът с **противоправното лишаване на заявителите от възможността да изпълнят дадените им указания по подадено заявление.**

2.1. Съгласно чл. 22, ал. 5 от ЗТРРЮЛНЦ, когато към заявлението не са приложени всички изискуеми документи или не е платена дължимата държавна такса, длъжностното лице **дава указания за отстраняване на нередовностите.** Тези указания следва да бъдат оповестени по електронната партида на търговеца не по-късно от следващия работен ден от постъпване на заявлението в регистъра.

Заявителят може да изпълни указанията до изтичане на срока по чл. 19, ал. 2 от закона. Срокът по чл. 19, ал. 2 от ЗТРРЮЛНЦ вменява задължение на длъжностното лице да се произнесе по постъпилото заявление *„незабавно след изтичане на три работни дни от постъпването му в регистъра“*. В същия смисъл е и чл. 92а, ал. 3 от Наредба № 1 от 14.02.2007 г. за водене, съхраняване и достъп до Търговския регистър и до регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, където срокът за отстраняване на нередовностите е посочен още по-ясно – до три работни дни от постъпване на заявлението.

На практика, дори преди да започнат настоящите проблеми със забавата на вписванията в Търговския регистър, длъжностните лица често разглеждаха заявленията едва на третия работен ден и когато даваха указания, то те трябваше да бъдат изпълнени от заявителя буквално за няколко минути и дори

секунди, което е абсолютно невъзможно и превръща законовото право на заявителя да отстрани нередовностите в пълна фикция, тъй като физически е невъзможно технологичното подаване на заявление по образец (Ж1) в рамките на оставащите след даване на указанията минути, а в някои случаи дори броени секунди до отказа, постановяван на основание чл. 22, ал. 5, изр. последно от ЗТРРЮЛНЦ.

Понастоящем, поради натрупалите се забавяния, указанията вече изобщо не се дават в законовия срок. Длъжностните лица установяват нередовности едва при забавеното вече произнасяне по заявлението и вместо да дадат възможност за своевременното им отстраняване, постановяват директен отказ.

2.2. Описаната практика е в пряко противоречие с последователната съдебна практика по чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ, съгласно която, за да се приложат последиците по чл. 22, ал. 5, изр. последно ЗТРРЮЛНЦ, длъжностното лице следва да е осигурило на заявителя **реален срок** за изпълнение на указанията. Когато указанията са оповестени след срока по чл. 22, ал. 5, изр. второ ЗТРРЮЛНЦ или са дадени непосредствено преди изтичането на срока и съответно преди произнасянето, заявителят е поставен в изначална невъзможност да ги изпълни, което противоречи на целта на закона и прави всяко подобно произнасяне незаконосъобразно.

Във всички тези случаи **заявителят е принуден да подаде ново заявление, с което отново се ангажира ресурс на Агенцията по вписванията**, което допълнително затруднява работата по обработка на заявленията.

Макар законът да предвижда възможност за съдебно обжалване на отказа, този ред обичайно не е ефективно решение за заявителите. Това води до допълнително забавяне, до по-високи разходи и до блокиране на правни действия, които в много случаи са свързани със срокове, корпоративни решения, сделки или инвестиционни процеси. Масовото съдебно обжалване на подобни откази пък неминуемо ще затрудни допълнително работата на Агенцията по вписванията.

2.3. Описаните особености на регистърното производство, произтичащи от действащата редакция на чл. 22, ал. 5 ЗТРРЮЛНЦ води до негативни последици както за конкретния заявител, така и за търговския оборот:

- **нарушаване на принципа на предвидимост и правна сигурност** – постановяват се откази на формални и лесно отстраними основания, което създава пречки пред търговския оборот;

- **финансово натоварване на бизнеса** – чрез заплащане повторно на държавни такси за вписване на обстоятелства;

- блокиране на търговския оборот - Забавянето на вписванията и произволните откази наред с друго възпрепятстват сключването на договори, кандидатстването по обществени поръчки, банковото кредитиране и оперативната дейност на дружествата.

- ангажиране на имуществената отговорност на държавата:
Съгласно чл. 28, ал. 2 ЗТРРЮЛНЦ Агенцията по вписванията отговаря за вредите, причинени на физическите и юридическите лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на длъжностните лица по регистрацията, по реда на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Системното постановяване на незаконосъобразни откази и неосигуряването на възможност за реално изпълнение на даваните указания по чл. 22, ал. 5 ЗТРРЮЛНЦ създават предпоставки за множество осъдителни искове срещу Агенцията по вписванията и генерират пряк фискален риск за държавния бюджет, който е изцяло предотвратим чрез съответна законодателна промяна, осигуряваща реална възможност за изпълнение от заявителите на даваните указания.

2.4. По изложените съображения считаме, че е необходима законодателна промяна, която да сложи край на практиката длъжностните лица да постановяват откази и да им бъде предоставена законова възможност да дават указания на заявителите, които реално да могат да бъдат изпълнени, а на заявителите – да се осигури реална възможност да изпълняват даваните указания.

Подобна промяна ще намали отказите на длъжностните лица и реално ще намали броя на постъпващите повторни заявления (след постановен незаконосъобразен отказ), което от своя страна ще даде възможност за преодоляване на натрупаното забавяне в разглеждане на подадените заявления и ще нормализира работата на Агенция по вписванията.

3. Поради изложеното предлагаме следните конкретни промени в ЗТРРЮЛНЦ:

3.1. Допълнение на разпоредбата на чл. 19, ал. 2 от ЗТРРЮЛНЦ, в която се създава второ изречение със следното съдържание:

„Когато са дадени указания по чл. 22, ал. 5, длъжностното лице се произнася незабавно след изпълнението им, а ако указанията не са изпълнени – незабавно след изтичане на три работни дни от оповестяването им по реда на чл. 22, ал. 5.“

3.2. Изменение на разпоредбата на чл. 22, ал. 5 от ЗТРРЮЛНЦ, както

следва:

- Изречение четвърто се изменя така:

„Заявителят може да изпълни дадените указания и да представи съответните документи чрез заявление по образец, определен с наредбата по чл. 31, в срок до три работни дни от оповестяването на указанията.“

- Изречение пето се изменя така:

„Длъжностното лице, дало указанията, постановява отказ, ако указанията не са изпълнени в срока по предходното изречение.“

**УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ПРАВНИ ВЪПРОСИ,**

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

От името на Висшия адвокатски съвет Ви моля в хода на обсъжданията на законопроекта да имате предвид изложените в настоящото становище съображения, както и направените конкретни предложения, като заявяваме готовност Висшият адвокатски съвет да изпрати представител за участие в обсъжданията, като моля да ни уведомите за датата и дневния ред на заседанието на Комисията по правни въпроси, в което предстои законопроектът да бъде разглеждан.

С УВАЖЕНИЕ,

АДВ. СТЕФАН МАРЧЕВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ